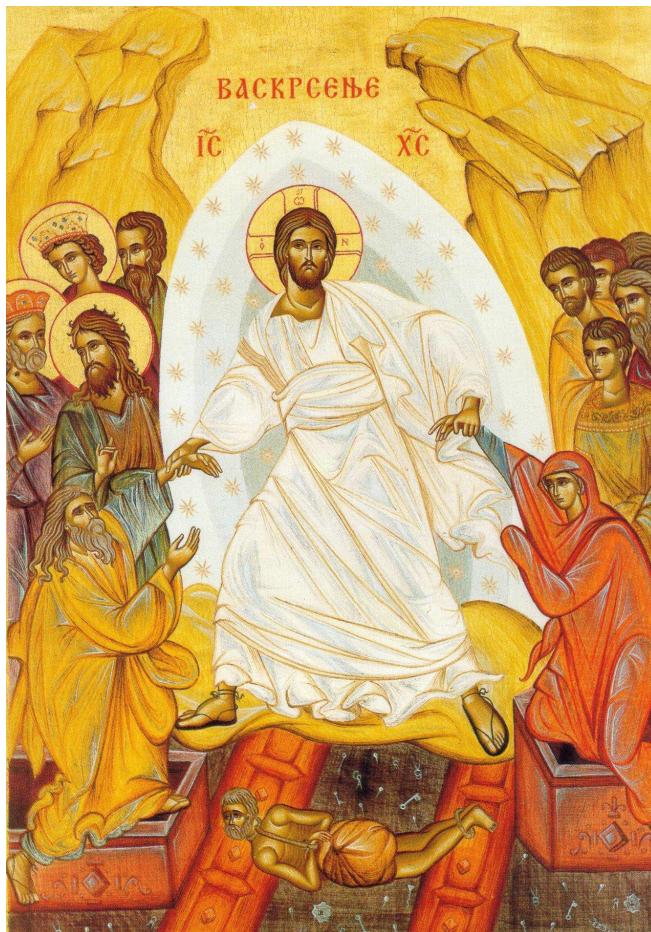

ПАРОХИЈСКИ ГЛАСНИК

PARISH HERALD

Лист парохије Светог Симеона Мироточивог Српске
Православне Цркве у Калгарију, Алберта

**ХРИСТОС ВАСКРСЕ!
CHRIST IS RISEN!**

St. Simeon Serbian Orthodox Church Newsletter
in Calgary, AB.

Уредништво:

Главни и одговорни уредник:
Јереј Обрад Филиповић

Превели на енглески:
Ђоко и Морана Ивковић

Сарадници:
Миланка Филиповић
Др. Мајда Ђорђевић
Драгана Поповић
Мр. Саша Борић
Слађана Кнежевић
Јереј Мирослав Јосимовић

Редакција:
2001 31 Avenue SW
Calgary, AB. T2T 1T3

Телефон: 403/244-3586
Факс: 403/244-1691

Интернет страница www.svetisimeon.org
Е-майл: obradf@yahoo.ca

Editors:

Editor-in -chief:
Rev. Obrad Filipovic

Translated in English:
Djoko and Morana Ivkovic

Contributors:
Milanka Filipovic
Dr. Majda Djordjevic
Dragana Popovic
Sasa Boric
Sladjana Knezevic
Rev. Miroslav Josimovic

Redaction:
2001 31 Avenue SW
Calgary AB. T2T 1T3

Phone: 403/244-3586
Fax: 403/244-1691

Web site www.svetisimeon.org
E-mail: obradf@yahoo.ca

РЕЧ УРЕДНИКА

ЦРКВА КАО ЈЕДИНИ СТУБ СПАСЕЊА СРПСКОГА

Српски народ, драга браћо и сестре, посвећује много пажње својој историји. Та историја често пута писана је погрешно, онако како је то у датом моменту неком одговарало, али на крају истина увек изађе као победник и покаже се право чињенично стање. Наша историја испуњена је борбом за голи опстанак, борбом за право на живот, прожета је ратовима како са страним непријатељима, тако и братоубилачким. Ја, међутим, у овом броју Гласника желим да се осврнем на српску историју са једне другачије тачке гледишта-Црквене.

Пре примања вере Христове Срби су били незнабожачки народ без икакве конкретне организације у било ком погледу. Могло би се рећи да наше постојање оставља трага тек после примања Хришћанства (9. век). Црква Христова била је и јесте важан, ако не и најважнији, чинилац Српскога бића уопште.

Гледајући у нашу историју видимо да је управо Црква одиграла много пута пресудну улогу када је било потребно измирити завађене стране које су се једне другима супротстављале најчешће у борби за власт. Најбољи пример овоме јесте измирење браће које је постигао Свети Сава и тиме спречио прољевање братске крви. Много је оваквих примера миротворачког деловања наше Свете Цркве која прати речи Христове: „Блажени миротворци јер ће се синовима Божијим назвати,,.

Осврнимо се сада на почетке царства Српскога у коме је Црква била камен темељац и око које се благочестиви род Српски заправо и окупљао. Када је Српска Црква постала самостална (1219. г.Г.), а касније и патријаршија (1346. г.Г.) и српски народ уздигнит је на ниво већег достојанства и са другачијим погледом примљен свуда у свету. И сама Србија постала је царевина када је патријарх Јоаникије крунисао краља Душана за цара.

О суштинској важности Цркве у времену под Турском влашћу можда је сувештино и

говорити. Црква је била та која нас је одржала да не поклекнемо и пет векова нас очувала у чистоти Православне Вере. Да Цркве није било данас би сви ми носили имена Алија, Сулејман, Рифат, Сафет....презивали би се Потурак, Потурица....наша Света Вера Христова била би замењена Мухамедом а наша земља Србија названа ко зна каквим накарадним именом- Санџаком можда или неким још горим. Наши потомци би себе сматрали неким новим народом који се (како неки и сада за себе сматрају) однекуд доселио на Балкан доневши са собом свога Мухамеда и свој језик који заправо јесте изврнути српски. Црква је та која је сво то време одржала и писменост рода српског одржавајући школе по манастирима и храмовима Господњим.

Ако погледамо и неколико деценија уназад када је нова болест у виду несретнога комунизма завладала родом српским Црква је та која је пламен Вере одржала неугашеним и који пламен сада распламсава и у Бога се надајући једнога дана верни људи повешиће Србију путем добрим ка Господу Богу. Па и данас када је у Србији посредством вишепартијског система дошло до стварања на стотине организација за пљачкање и варање народа које себе називају странкама, партијама и политичким организацијама, Црква је та која стоји као непомични стуб истине и која ужива неупоредиво највеће поверење у Србији.

А и овде у иностранству свако је себи узео за право да се гради вођом Срба и да себи приграби наследство великих наших предака који су животе дали за Крст часни и слободу златну. Многи ти „лидери“ не знају данас ни како се треба прекрстити, ни како свештеника и епископа поштовати, а ни када и како у храм Господњи отићи. Многи се они граде већим и од same Цркве Христове.

Хвала Господу Богу који нам је оставил Цркву, Тело Његово, да нас и у најмрачнијим моментима из tame изведе а путем ка Светој Тројици поведе. Амин.

Служитељ ваш и слуга Божији
јереј Обрад Филиповић

ВАСКРШЊА ПОСЛАНИЦА ЊЕГОВОГ ПРЕОСВЕШТЕНСТВА ЕПИСКОПА КАНАДСКОГ ГОСПОДИНА ГЕОРГИЈА

Драга браћо и сестре,
драги моји епархијоти,

Ево нам празника над празницима и торжеса над торжеством, како пјевамо на Васкрс. Заиста је Васкрс празник над празницима и радост над радостима, јер нам се испуни оно што је огреховљено човјечанство очекивало вјековима - Христа искупитеља и Спаситеља.

Само Рођење Христово, које је заиста чудо над чудима, па и Крштење Његово, где је Бог пројавио: „Ово је Син мој љубљени који је по мојој вољи,, - није и не би било довољно да Христос буде искупитељ и спаситељ.

Потребно је било оно што се десило - да Христос претрпи све оно чему је природа људска склона: бол, патњу, голотињу, зиму, глад; све осим људске склоности гријеху, јер Бог не може гријешити - како би искупио огреховљеног човјека. Потребно је било да Христос пострада и вакрсне, да би и ми, који страдамо у овом свијету, вакрсли у слави са Богом.

Света Црква прославља Бога молитвом, благодарношћу и пјесмом. Током године, молимо се Богу да нам подари оно што нам је потребно, оно за чим жудимо: „Дај нам Боже,,, И молимо се да Господу заблагодаримо на даровима: „Хвала ти Боже....„ Сада, о Васкрсу, вријеме је да та благодарност пређе у истинско и искрено слављење Бога: „Слава ти Боже,,,“

Ево нам, дакле, празника у коме треба да се радујемо. Ево празника који се најбоље исказује пјесмом Богу, као знак наше захвалности за превелика дјела која нам је учинио Бог. Зато запјевајмо са премудрим Псалмопјевицем Давидом: „Све што дине нека хвали Господа! Теби доликује слава, Господе

EASTER EPISTLE OF HIS GRACE GEORGIJE BISHOP OF CANADA

Dear Brothers and Sisters,
My Dear Diocesan Members,

Behold the feast of feasts and the festival of festivals, as we sing on the Day of the Resurrection. Truly the Resurrection is the feast of feasts and the joy of joys, for that wish sinful mankind was expecting for centuries is fulfilled – Christ, the Redeemer and Saviour.

The Nativity of Christ itself, which is truly a miracle of miracles, and even His Baptism where God proclaimed: “This is my beloved Son, in whom I am well pleased” are not and could not be sufficient for Christ to be the Redeemer and the Saviour.

It was necessary that those things which took place happen – that Christ endure all those things to which human nature is disposed: pain, suffering, nakedness, cold, hunger – everything except the human inclination to sin, for God cannot sin as He redeems sinful man. It was necessary for Christ to suffer and rise from the dead, so that even we, who suffer in this world, might rise in glory with God.

The Holy Church glorifies God by prayer, thanksgiving and hymns. Throughout the year we pray to God that He grants us that, which is necessary, that which we long for: “Give us, O God...” And we pray to the Lord and thank Him for His gifts: “Thank You, O Lord...” Now at the Resurrection it is time for that thanksgiving to become true and sincere glorification of God: “Glory to You, O God...”

Behold, therefore, the feast in which we should rejoice. Behold the feast which can best be expressed through hymns to God, as a sign of our thanksgiving for all the magnificent deed God has done for us. Therefore, let us sing together with the most wise psalmist David: “Let everything that has breath praise the Lord! To You belongs glory, O Lord our God! Glory to You, Who has shown us the light! O Lord God, Lamb of God, Son of the Father,

Боже наш! Слава Теби који нам показа свјетлост!,, „Господе Боже, јагње Божије, Сине Очев, који уклањаш гријех свијета, смилуј се на нас. Ти који уклањаш гријехе свијета прими молитву нашу. У Твојој свјетлости видјећемо свјетлост. Укажи своју милост онима који те знају!,,

Данас, о Вакрсу, прошло је вријеме молења за спас. То молење данас постаје слављење Бога за све што је учинио, нас ради. Зато Псалмопјевајући Давид, који зна да је све што имамо од Бога, пјева: „Хвалите Бога у Његовој светињи, хвалите Га у Његовој силој чврстини! Хвалите га уз глас трубе, хвалите га уз харфу и остаје жичане инструменте! Хвалите га уз бубањ и свиралу! Хвалите га уз милозвучне кимвале који одјекују! Све што дине нека хвали Господа.,,

И ми, браћо и сестре, поревнујмо на молитву, и запјевајмо данас:
ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ... !

Богу који је ради нас људи пострадао, и вакрсао да би и нас радост Вакрсења обасјала, и да бисмо осјетили благодети Вакрсења Његова. Амин.

Ваш молитвеник пред Вакрсним Господом,

Епископ канадски
Георгије

Организатори Крајишке Вечери се захваљују свим гостима на доласку и подршци. Такође велико хвала свима који су својим трудом допринели да се веће организује и, ако Бог да, постане традиција. Свим Србима и Српкињама желимо срећан и благословен празник Вакрсења Христовог уз поздрав

ХРИСТОС ВАСРСЕ!

that takes away the sin of the world; have mercy on us; You that take away the sins of the world, receive our prayer; in Your light shall we see light. O continue Your mercy unto them that know You!"

Today, on Pascha, the time for praying for salvation has passed. That prayer today becomes glorification of God for all that he has done for us. This is why the Psalmist David, who knows that everything we have is from God, sings: "Praise ye God in His saints, praise Him in the firmament of His power! Praise Him with the sound of Trumpet, praise Him with the psaltery and harp! Praise Him with timbrel and dance, praise him with strings and flute! Praise Him with tuneful cymbals, praise Him with cymbals of jubilation! Let everything that has breath praise the Lord!"

And we brothers and sisters, let us become more zealous in prayer and sing today: CHRIST IS RISEN... to God who for mankind suffered and has risen so that the joy of the Resurrection may shine on us and that we may feel the blessings of His Resurrection. Amen

Your intercessor before the Risen Lord

Bishop of Canada
Georgije

Његово преосвећенство Епископ Канадски
Господин Георгије

СРБИЈА ОД 1331. ДО 1355 г.Г.

Доласком на престо Душан преузима велику и моћну државу. Одмах по доласку потрудио се да уреди унутрашњи поредак у држави с обзиром да је дошло до неких буна након промене владара. Потом Душан успоставља добре односе са Дубровником увидевши велики потенцијал у трговини са истим.

На спољном плану Душан је браком са сестром Бугарског цара Јована, Јеленом успео да обезбеди потребни мир према овом јаком суседу. Сада је могао да се посвети својим плановима о напредку према Византији. Од 1332. до 1334. г.Г. Душан са војском успева да стигне све до Солуна. Из ових похода Србији су припојени Струмица, Прилеп и Охрид. После упада Угарске са севера Душан је одговорио нападом и стигао на север заузимајући привремено Београд.

После смрти Византијског цара Андronика Трећег Палеолога долази до грађанског рата у Византији између малолетног Јована Петог и властелина Јована Кантакузина. Јован Кантакузин је пронашао савезника у Душану и заједно су кренули ка Византији договоривши се да свако задржи оне територије које освоји. Душан успева да освоји скоро целу Албанију и делове северне Грчке. По завршетку освајања Србија је заузимала највећи део данашње Србије (без Београда), Херцеговину, Црну Гору, Албанију, Македонију, и део Грчке.

Године Господње 1346. Душан постаје први српски цар, а крунисан је од стране српског патријарха с обзиром да је Српска Црква уздигнута на ниво Патријаршије. Под утицајем Јована Кантакузина цариградска патријаршија изопштила је Српску Цркву из заједнице 1350. г.Г. а вратила је поново 1375. г.Г. Законити цар Византије Јован Пети Палеолог признао је Душана за цара називајући га „Преузвешеним царем Србије“, и „својим вољеним стријем.“

Период мира Душан је искористио за рад на законику који је најважнији зборник закона феудалне Србије и један од најзначајнијих правних споменика тога доба уопште. Овај законик обухватио је правила везана за Цркву, властелу,

THE HISTORY OF THE SERBS FROM 1322. TO 1331.

Upon his arrival to the thrown, Dusan takes rule of a large and strong nation. As soon as he took over Dusan worked hard to solve internal problems within the country that arose around the changing of its leadership. With this Dusan established a good relationship with Dubrovnik realizing the potential for a great trading partner.

In terms of foreign affairs, Dusan with his marriage to the Bulgarian Tsar's sister Jelena he managed to establish a much-needed peace with this strong neighbor. Now he could dedicate himself to his plan of advancement towards the Byzantine Empire from 1332 to 1334. Dusan with his army is able to conquer everything up to Thessalonica. From these conquests, Serbia annexed Strumica, Prilep and Ohrid. After a Hungarian attack from the north, Dusan retaliated with an attack of his own reaching the far north acquiring Belgrade along the way.

After the death of the Byzantine Tsar Andronicus III Paleolog there erupted a civil war within the Byzantine Empire between the underage Jovan V and the governess Jovana Kantakuzina. Jovan Kantakuzin found an ally in Dusan and together they attacked the Byzantine Empire with the agreement that each one could hold the territory he conquered. Dusan successfully captured almost all of Albania and parts of northern Greece. At the end of these conquests, Serbia acquired most of the land it occupies today (minus Belgrade), as well as Herzegovina, Montenegro, Albania, Macedonia and territories of Greece.

In the historical year of 1346, Dusan became the first Serbian Tsar and was crowned by the Serbian patriarchy keeping in mind that the Serbian Church was now elevated to the level of a patriarchate. Under the influence of Jovan Kantakuzin, the Constantinople patriarchy who excommunicated the Serbian Church from its' union in 1350 reinstated the church once again in 1375. The legal Byzantine Tsar Jovan V Paleolog recognized Dusan as Tsar and granted him the title of, "The Rightful Tsar of Serbia" and his "beloved

сельаке, судство итд. Законик је проглашен на Државном сабору у Скопљу 1349. г.Г. и имао је 135 чланова, а допуњен је 1354. г.Г. са још 66 чланова. Оригинални рукопис законика није сачуван али постоји више преписа од којих су најзначајнији Призренски и Струшки.

Негде 1348-49. г.Г. из Азије у Европу простирила се куга и сматра се да је од ње умрла готово једна трећина Европљана. После проласка куге Душан наставља са проширењем своје државе тако да се око 1350. г.Г. Србија простирила од Коринтског залива до Дунава и од Јадрана до Егејског мора.

У овом времену се појављује велика опасност за Србију у виду Турака Османлија. Дошло је до велике битке коју је Душан изгубио 1352. г.Г. од Турака. Изненада 1355. г.Г. Душан је преминуо под неразјашњеним околностима.

*Цар Душан и царица Јелена
(детаљ са фреске из манастира Високи Дечани)*

uncle".

During times of peace, Dusan concentrated his efforts on creating a code of laws that became the most important legal collection of feudal Serbia and the most extensive legal milestone of that era. This legal collection included laws that related to the Church, nobility, farming, judicial matters etc. This code was published at the federal council in Skopje in 1349, which was made up of 135 members with 66 more members added on in 1354. The original draft of the code was not saved however there does exist several copies of which the most famous come from Prizren and Struka.

Somewhere between 1348-49, a plague from Asia spread through Europe and was believed to have killed one third of Europe's population. After the passing of this pestilence, Dusan continued with the expansion of his kingdom. Hence, in 1350 Serbia expanded from the Corinthian canal to the Danube and from the Adriatic to the Aegean Sea.

During this time there was also a great threat coming from the Turks. This evolved into a major battle, which Dusan had lost in 1352. Then unexpectedly in 1355, Dusan died of unexplained causes.

*Закон благовернаго цара
Душана*

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ

1. Зашто се у Цркви читају или на било који начин истичу имена приложника?

Сви знамо да је сам Господ казао да за свако добро које учинимо овде на земљи очекујемо награду на небу. То и јесте циљ давања наших прилога нашој Светој Цркви. Такође Он је казао да они који приме награду на земљи неће је имати на Небу.

У оквиру ових речи Господњих, као што знате, наша Света Црква није наметнула харач као многе друге „цркве“, које од својих верника узимају строго одређен проценат од плате. Напротив наша Света Црква се већ вековима финансира и материјално опстаје захваљујући ДОБРОВОЉНИМ прилозима својих благочестивих верника. Сходно томе истицањем имена оних који су дали своје, било какве, прилоге Цркви, Црква жели на тај начин да им ода признање и изрази своју захвалност. Црква цени све прилоге истом благодарношћу јер зна да њени верници одвајају од својих породица да би Цркви приложили и Цркву помогли, омогућавајући јој на тај начин да врши своју мисију у свету.

Нека би Господ свим приложницима дао награду благостањем у њиховим домовима и наследством у Царству Небеском.

2. Да ли може да се крсти дете у колико му родитељи нису венчани у Цркви?

Крштење је основа у духовном животу свакога човека. Оно је за душу исто што и ваздух за тело. Нико сходно томе нема право никоме да ускраћује крштење које и јесте улазак у заједницу са Богом. Дакле дете невенчаних родитеља МОЖЕ бити крштено. Овакво дете међутим, сматра се у Цркви као ванбрачно. Ово због тога јер Црква брак сматра заједницом мужа и жене благословеном од Бога у Цркви Божијој. Због ове чињенице Црква моли све вернике да се Црквено венчају.

Отаџ Обрад Филиповић

БЛАГОДАТНИ ОГАЊ

Благодатни огањ се у цркви Гроба Христовог у Јерусалиму појављује од 335. године, када је црква освештана.

У раним поподневним часовима на Велику Суботу се на христовом Гробу моли Јерусалимски патријарх. Црква се још ујутро темељно прегледа, а онда закључава. У поподневним сатима долази Патријарх и архијереји праћени небројеним верницима који испуњавају цркву до последњег места. У гробници улази само Патријарх у танкој одећи и моли се док се не појави нестворени огањ. То је пламен који се јавља на Христовом гробу само на Велику Суботу и то по старом, православном календару. Тада, нестворени благодатни огањ (пламен), најпре запали жижак неупаљеног кандила, а затим малу гужвицу памука на плоци Гроба Христовог и букет од 33 свећије. Кроз целу цркву, која је у потпуном мраку, пролазе светлосни зраци који подсећају на севање муња или блиџева. Тада се са свих страна заори радостан повик: „Христос Воскресе!“, Сви држе букете свећа које огањ пали. У првим минутама тада огањ не пиче. Људи га провлаче кроз косу или браду, тек касније починје да гори као ватра.

Постоји сведочење да у 16. веку није било дозвољено православном патријарху да уђе у храм и измоли огањ. Узалуд су се остали хришћански, али не православни великородостојници молили, огња није било. Јерусалимски православни патријарх, клекао је испред врата храма и молио се. Тада се са неба спустио огањ, расцепио мермерни стуб пред улазом у храм и упалио 33 свећије у патријарховој руци. У том тренутку је на минарету оближње цамије био ходја, који је видео све и викнуо: „Еј хришћани, ето међу вама Господа!..“ Један од муслимана који је чуо ходјине речи, нанишанио је и убио га из пушке. И данас постоји тај стуб, са траговима пламена, расцепљен као што муња расцепи стари храст. И од тада се више нико није усудио да забрани православном патријарху да се моли на Гробу Христовом на Велику Суботу.

ПОСНИ КУВАР

Шаран са маслинама

1 шаран од 3 килограма
 150 грама маслина
 4 парадајза
 4 шаргарене
 10 чешњева белог лука
 1 кашика першуновог листа
 1 капичица мајчине душице
 1 капичица рузмарина
 маслиново уље
 сок од 2 лимуна
 бибер, со

Очишћеног, опраног и салветом посушеног шарена натопити лимуновим соком, посолити и косо са обе стране засећи на неколико места.

Ситно исецкан или самлевен бели лук, ситно исецкан першунов лист, мајчину душицу и рузмарин, бибер, со и три капице уља добро замешати, па филовати шарена у засеченим деловима и у унутрашњости. Овако пропремљеног шарена ставити у дубоку тенцију преливену уљем, па припремити поврће са маслинама.

Шаргарену очистити и ситно изрендати, парадајз ољуштити и ситно исецкати, маслине преполовити и одстранити коштице, па на угрејаном уљу прво продинстати шаргарену, потом додати парадајз и на крају маслине, со и бибер. Када фил омекша, распоредити га преко рибе и пећи у рерни, на 180 степени целзијуса, око 40 минута.

Током печења јело преливати соком од лимуна, а по потреби додати и мало млаке воде.

Имај милости према свима, јер је милост нашла слободу пред Богом.

отац Ава Памво

Преузето из књиге "Православни посни кувар"- приредила Миланка Филиповић.

КУТАК ЗА МЛАДЕ ПРИРОДЊАКЕ

Уређује: Др. Мајда Ђорђевић
Ликовни прилози: Kim Wagstaff

Експеримент

Потребан материјал:

трака папира за печење колача, (50cm дугачка и 30cm широка)
2 књиге са тврдим корицама, различите величине
4 чиоде
супена капника
велики тањир
чаша
прехрамбене боје (жута није погодна)

Поступак:

Постави књиге усправно, као на слици. Сави ивице папира за колаче по дужини да се вода не би преливала преко ивица папира. Папир затегни преко књига и причврсти га чиодама за књиге. Подметни тањир под нижи крај папира. Сипај мало воде у чашу и обоји је прехрамбеном бојом. Сипај капником капљице обојене воде на врх папира и посматрај како вода формира лоптице, које јуре "низбрдо".

Објашњење:

Површински напон држи молекуле воде на окупу и не дозвољава да се површина воде повећава. Тело одређене запремине, које има најмању површину је лопта. Због тога вода формира округле капи. То се исто догађа када пада кипа само што су капи тада издужене јер им сила земљине теже мења облик.

Literatura: Wonderful Water, 2nd ed., The Canadian Society for Chemistry, Ottawa, 1999.

ПУТЕВИМА ЖИВОТА

Палите кандила
песама миришљавих
као траве у пролеће,
за душе свих песама
закопаних у нама.

Умите се
под жубором сунчевим
да вам тужне очи
топлином обоји довека.

Загризите тврдо парче живота
као мекоћу свежег хлеба
да очврснете од болова.

Скрите руменило свитања
као вино Причесно
да вам испуни груди љубављу
да вас научи племенигости праштана

Пружите руке
као што сте их пружили
драгим лицима учећи
прве кораке,
да не би залутали
на овом путу
можда,
без повратка.

Слађана Кнезевић
Калгари

ON THE WAY OF LIFE

Set on fire, candles
of poems odour
like grass in Spring,
for souls
of all poems
buried in us.

Wash yourselves
under the pure Sun
and your sad eyes
will be colored
with warmth, forever

Bite this hard part if life
like the softness of fresh bread
and you will become inured
from pain.

Drink flushed daybreak
like the wine of Communion
and your chest will be full
of love and forgiveness.

Offer your hands
like you have passed them
for dear faces
when you have learned
your first steps, because
you can be loose
in this way
maybe, without return.

By Sladjana Knezevic
Calgary

ЗНАЧАЈ ВАСКРСА И ВАСКРШЊИХ ПРАЗНИКА

**ХРИСТОС ВАСКРСЕ, ВАИСТИНУ
ВАСКРСЕ** су поздравне речи којима се поздрављају православне душе између себе за највећи Христов празник-Васкрс.

Васкрс је празник над празницима највећи и најслављенији код Православаца од свих празника у календару, јер је и догађај који се тада десио највећи, најспасоноснији и најважнији за домострој спасења код палога и грешнога човека. Јер тада је сам Син Божији, друго Лице Свете Тројице, Богочовек Христос, прво страдао за људске грехе да би после три дана Васкрсао из мртвих, раскинуо окове смрти у аду и свима који су у гробовима лежали дао Васкрсење, а онима живима дао још један спасоносан догађај који је запечатио све претходне и њих надоградио, да се људи руководе са њима и да живе по њима неби ли задобили Царство Божије.

Васкршња Богослужења су најсвечанија и најредовнија у току страсне седмице, јер кроз та богослужења молитве, песме ми покушавамо да се вратимо у доба Христа и да му заблагодаримо за све што је учинио за палу људску природу. Страсна седмица се обавезно пости на води јер се тада сећамо Христовога страдања која су се опет збила због нашега греха.

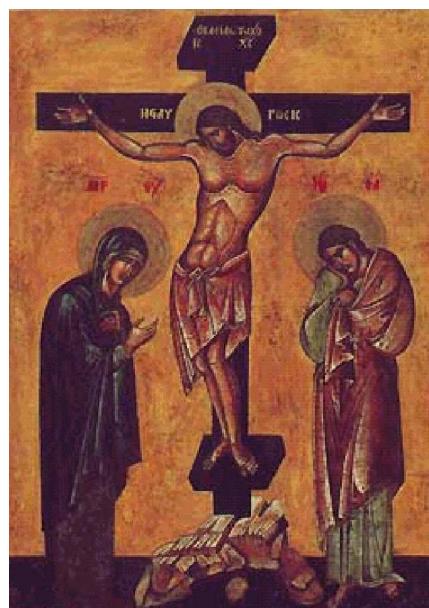

Тајна вечера Господа Исуса Христа са ученицима његовим

Велика Среда нас подсећа на дан када је Христос издат од апостола Јуде за 30 сребреника јеврејским књижевницима и вођама.

Велики Четвртак је дан када је Христос установио Свету Евхаристију на Тајној вечери са својим апостолима. Те вечери је прво опрао ноге свима ученицима, узео хлеб у Своје Свете руке, благословио га и дао својим ученицима рекавши „Примите једите ово је Тело Моје које се ломи за Вас за оправдати грехова,, а затим дигао чашу са вином и рекао „Пијте из ње сви ово је Крв Моја Новога Завета која се за вас и за многе пролива за оправдати грехова,,“ Те речи су и данас остале међу нама, те непролазне речи које нас позивају на непресушни извор спасења.

Христос иако је знао да ће га људи разапети није био љут и срдит на човека, него нам је Себе самога оставио до данашњега дана у виду Светог Тела и Крви да се тиме руководимо и да примамо самога Бога у своје грешне душе, да нам Свето Причешће буде на очишћење душе и тела и на спасење. Тако ако ми примамо Бога у себе ни Бог нас неће одбити због своје велике милости, већ ће нас примити под окриље крила својих па иако то не заслужујемо.

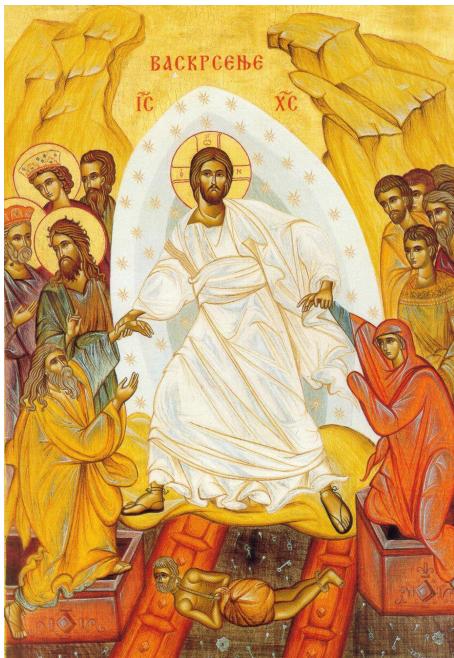
Распеће Господа Исуса Христа

Велики Петак је најтужнији дан у човечанству, јер тада је Христос разапет на

крсту ради људских грехова. Народ изабрани осуђује Христа на распеће, које је у то време била најсрамнија смрт, јер су се само тешки кривици разапињали на Крсту, викавши „Распни га распни, крв његова на нас и на децу нашу..“

Христос је разапет са два разбојника на бруду Голгота. Један разбојник се покајао и примио Царство Небеско а други је и даље врећао Христа. Краст је тада био срам али Христос својим распећем је даровао Крсту ту славу и моћ да је сада највеће оружје и симбол Хришћанства.

На Велики Петак у свим православним домовима се фарбају васкршића јаја која су слика Христовога страдања, јер из јајета се живот рађа а исто тако Христовим распећем и тридневним Васкрсењем рађа се живот за све људе који желе да прихвате живот у Богу и са Богом. Јаја се фарбају у разне боје, а обавезна је црвена, јер црвена боја је боја Васкрсења, која нас подсећа на проливену Христову крв када му је војник пробио ребра копљем и изашла је крв и вода заједно. Јаја се обавезно носе у Цркву да се освете, а најлепше црвено јаје се оставља као чуваркућа и то се јаје неће покварити ако људи који живе у томе дому поштују и славе Бога.

Васкрсење Господа Иисуса Христа

Петак, Суботу и Недељу до ујутро је Христос био у гробу, тј. у аду и Васкрсао у Недељу и зато је до дана данашњег Недеља посвећена Васкрсењу.

И тада се ништа неради него се иде у Цркву да се Богу заблагодари и помоли.

Због свих тих дела и многих других Христос нас је задужио да му вратимо дуг кроз молитву и поштовање и опет ћемо бити награђени за то. Он је за нас живот дао а ми њему можемо бар поштовање и веру у Њега.

Нека је славно Васкрсење Твоје Господе.

Парох Винипешки
Јереј Мирослав Јосимовић

Офарбана васкршића јаја

ДЕЧИЈЕ

ВАСКРШЊИ КОНЦЕРТ

Може се рећи да одржавање Васкршњег концерта у Калгарију већ постаје традиција. У петак увече 22. априла 2005-е године одржан је други по реду Васкршњи концерт на коме су се представили најмлађи чланови наше заједнице.

Идеја о окупљању деце и омладине из наше заједнице, којима је музика заједнички именилај, родила се пре више од две године и први концерт најмлађих одржан је у Црквеној сали 20. априла 2003. године под називом- Концерт озбиљне музике. Након изузетног одушевљења и извођача и публике и организатора, родила се нова идеја- да окупљање музички талентоване деце и омладине прерасте у традицију, а да то окупљање буде везано и за један од највећих Православних празника- Васкрс. Тако је прошле године 16. априла, у предивном амбијенту сале Irene Besse Keyboards Ltd. одржан први Васкршњи концерт. На њему је наступило 25 учесника, свирајући разне инструменте, а публици су се претставила и два прелепа женска вокала. Непроцењива вредност овог заједничког окупљања музике и младости тада је показала да Васкршњи концерт мора да прерасте у традицију.

Да постоје све тенденције да се то и оствари потврђује овогодишњи, други по реду, Васкршњи концерт. Оно што највише обећава је број учесника који је у односу на прошлу годину порастао. Ове године публици се претставио 31 учесник. Многи од њих су свирали и на претходна два концерта, али похвално је да су у међувремену стекли додатну музичку зрелост и сигурност, а самим тим и жељу да то покажу. Иако поједини извођачи, седећи за клавиром, нису могли да дохвате ногама под бине, то није била сметња. Они, као и њихови старији другари, са сигурношћу су преплитали прстиће по диркама. Прстићи су летели и по жиџама гитара, производећи чаробне звуке. Ново на концерту било је дуетско извођење одлучног звука трубе у сигурној пратњи бубњева. Све у свему, наши млади музичари су пружили публици ужитак и за очи и за уши. А публика, било уљуљкана у звуке класике, било понесена етно звуцима, сигурно да се добро забавила. Поред тога што су громогласним аплаузима поздрављали извођаче, неки од присутних су у току извођења познатих музичких тема тихо и певали. Оно што такође обећава је и чињеница да је у публици било и доста деце, од којих ће неки вероватно за коју годину и сами изаћи на бину и претставити се на једном од будућих Васкршњих концерата.

Припремила Марица Вуйчић

Учесници Васкршњег концерта 2005:

Димитрије Протић
Марко Лукић
Александра Кучинар
Тара Милановић
Вида Јаковљевић
Александар Дмитровић
Милене Опачић
Тамара Шајић
Милан Никић
Тијана Мапић
Сава Вујић
Страхиња Кучинар
Марко Првуловић
Јелена Маџура
Ана Милановић

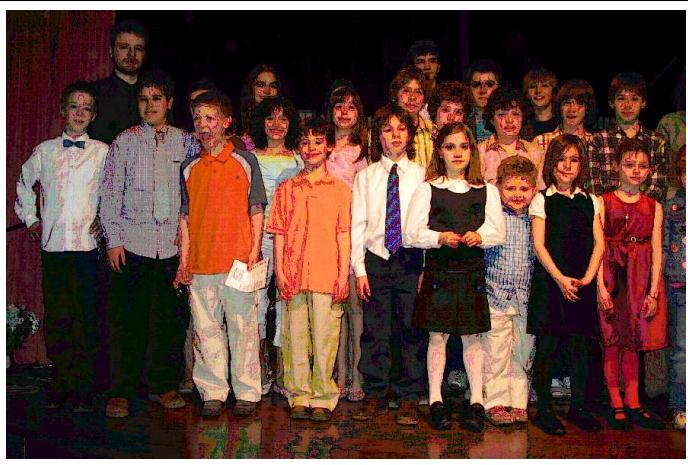
Игор Стакић
Александар Мартиновски
Маја Драговић
Милан Тодоровић
Алекса Станић
Катарина Живков
Daniel Warwick
Лазар Мартиновски
Теодора Нинковић
Никола Лалић
Анастасја Калајџић
Ивана Радојевић
Дамјан Радојевић
Доротеја Вуксановић
Дарија Вуксановић
Милош Ђеклић

СТРАНЕ

Са Васкршњег концерта

Са Васкршњег концерта

ЈАЈЕ - СИМБОЛ НАДЕ И ЖИВОТА

Фарбање јаја код Хришћана се први пут помиње у 12. веку. За све народе још од давнина јаје је било симбол живота. Обичај фарбања је за Васкрсење Господа Исуса Христа и његову победу над смрћу.

Обичај фарбања јаја, један од најстаријих Хришћанских обичаја. Марија Магдалена је путовала у Рим да проповеда Јеванђеље и стигла је и до цара Тиберија. Марија Магдалена му је понела котарију јаја на поклон. Цар Тиберије није веровао у Христово васкрсење и рекао је да би то било, као кад би бела јаја у корпи променила боју. Марија Магдалена је на то рекла „Христос Воскресе!“, а сва јаја у корпи постала су црвена. Црвена боја симболише невино проливену Христову Кrv на Голготи, али је и боја радости и васкрсења. „Васкрсења не бива без смрти.“

Сваке године Др. Мајда Ђорђевић, иначе професор на Универзитету у Калгарију, одржи један час хемије ученицима Црквене школе. На часу ученици имају прилику да се упознају са основама хемије и са разним експериментима.

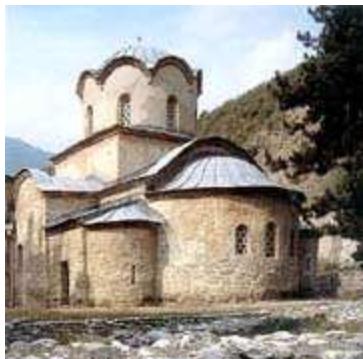
Дечија су увек веома заинтересована и са пажњом прате час. Они и сами учествују изводећи заједно са професорком експерименте. Велико хвала Др. Мајди на њеном труду.

МАНАСТИРСКИ КОМПЛЕКС ПЕЋКЕ ПАТРИЈАРШИЈЕ

Црква светих Апостола

Црква светих Апостола најстарији је храм Пећке патријаршије. Градњу је изгледа замислио и започео још Свети Сава при крају живота, јер се на једној фресци, истина 14. века, означава као ктитор. Колики је удео Светог Саве није познато, али је његову замисао остварио Арсеније Први, Савин наследник на архиепископском престолу. Има знакова да су Свети Апостоли подигнути на старијем култном месту, али ти трагови нису довољно јасни. Како су уз ову цркву дограђиване и друге, то се њен изглед мењао, тако да се првобитни изглед Светих апостола не може поуздано реконструисати.

Свети Апостоли су грађени готово искључиво каменом, доста немарно, јер је било предвиђено да се фасаде препокрију малтером. Првобитно малтерисани спољашњи зидови били су и живописани различитом орнаменталном декорацијом. Као једини фреске из средине 13. века у Светим Апостолима могу се убројати међу најзначајнија остварења српског сликарства овог столећа. Монументалне, тамног колорита, претежно истакнутог волумена, искусног цртежа, ове зидне слике потврђују висок уметнички дomet епохе.

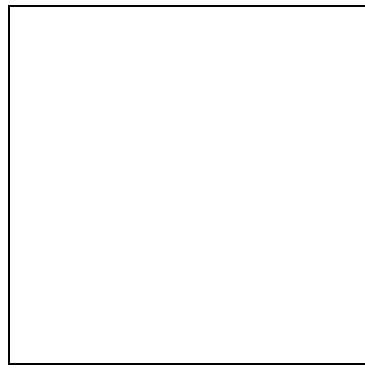

Црква Светих апостола

Црква светог Димитрија

Цркву светог Димитрија, која се налази са северне стране Светих Апостола подигао је архиепископ Никодим (1317-1324). То дознајемо по Пећком летопису у коме је сажето забележено да је архиепископ Никодим сагradio храм светог Димитрија у Патријаршији, па се додаје да му ту свете мошти и почивају у ковчегу. Иако се ни на једном месту не наводи тачна година градње, било је то највероватније између 1320. и 1324. године Господње.

Храм има доста једноставан конструкцијски склоп. То је здање сажетог уписаног крста грађено од наизменичних редова камена и опеке. Такво мешање материјала на фасадама цркве доприноси декоративности њене спољашњости. Свети Димитрије је релативно ниска грађевина, на којој је посебно очигледна пространа купола, чије ивице тамбура истичу полуустубови. Без обзира што су фреске 14. века током времена претрпеле знатна оштећења, због чега су почетком 17. века делом рестаурисане, њихов првобитни садржај може се са сигурношћу описати, благодарећи околности да је познији сликар поштовао ранији распоред фресака.

Црква светог Димитрија

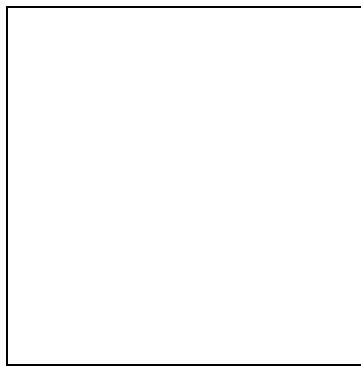
Црква Богородице Одигитрије

Храм посвећен Богородици Одигитрији саграђен је око 1330. г. Г. по налогу пећког архиепископа и угледног књижевника Данила Другог. Подигнут је са јужне стране матичне

цркве Светих Апостола и представља пандан Светом Димитрију. Својом архитектуром разликује се задужбине архиепископа Никодима. Богородичин храм има основу развијеног уписаног крста, па стога осмострану куполу носе слободни ступци. Како би одговарала дотада већ подигнутим здањима, црква Богородице се својом спољашњошћу не истиче посебно у оквиру црквене једине: зидови од камена и опеке су малтерисани и потом украшени орнаменталном сликаном декорацијом која је доста пропала, али се још увек разазнају орнаментални фризови, розете и կրстови. Купола је нешто нижа и шире у основи него што је у то доба био обичај. У унутрашњости слободни ступци деле храм по уздужној оси на три дела, те образују три једине.

Цела Богородачина црква прекривена је првобитним, прилично добро очуваним фрескама. Није очуван натпис са тачном годином њиховог настанка, али нема сумње да су оне из четврте дејеније 14. века. Највећи део овог посла био је окончан најкасније до 1337. г. Г, када се ктитор храма Данило Други упокојио.

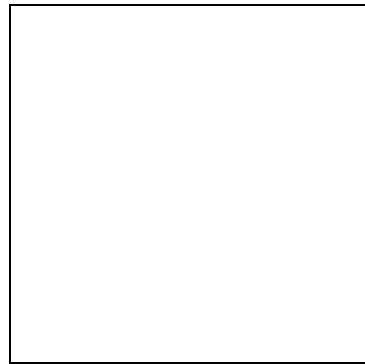
О завршетку радова изгледа да се старао Данилов наследник архиепископ Јоаникије, па део фресака у доњим зонама потиче већ из времена када се он налазио на челу Пећке патријаршије.

Црква Богородице Одигитрије

Црква светог Николе

Мала црква посвећена Светом Николи ослања се на јужни зид Богородичине цркве, али је издвојена од три обједињене цркве. И њу је подигао архиепископ Данило Други, у исто време приближно када и цркву Богородице и припрату са пиргом, између 1330. и 1337. г. Г. По архитектонској конструкцији црквица Светог Николе је врло једноставна. То је једнобродно здање, саграђено од камена и опеке. Засведено је полуобличастим сводом, који ојачава потпорни лук ослоњен на два пиластра.

Црква светог Николе

Припрату испред трију цркава подигао је архиепископ Данило Други почетком четврте дејеније 14. века. По старим изворима се зна да је у Пећкој патријаршији, поред цркава, подигнут велики број других здања. Међутим, током дуге и бурне историје Пећке патријаршије нестале су све најстарије, па и оне касније грађевине, саграђене током 16. и 17. века.

Поглед на Пећку Патријаршију

Св. АПОСТОЛ И ЕВАНЂЕЛИСТ ЛУКА

Родом је био из Антиохије Сиријске. Још у својој раној младости изучио је грчку филозофију, медицину и живопис. У време деловања и рада Господњег овде на земљи, лицем у лице срео се са Спаситељем, чуо је Његову спасоносну науку и био је сведок чудесних дела Његових. Због тога, његово срце се испуни Божанском мудрошћу и Божанским знањем, поверова у Истинитог Бога и би увршћен у седамдесет апостола и би послан да проповеда Божанско Јеванђеље у свету. Заједно са Клеопом указа му се Васкрсли Исус, Господ наш, на путу за Емаус (Лк. 24). По силаску Духа Светога на апостоле, Лука се врати у Антиохију и тамо постаде сатрудник апостола Павла, путујући свуда са њим у Рим, и обраћајући у веру Христову Јевреје и незнабошце. Написао је јеванђеље на молбу многих хришћана око 60-те године, а по мученичкој смрти апостола Павла поче да проповеда Јеванђеље Христово и по Далмацији, Италији, Македонији и другим местима. Његово дело огледа се и у томе што је живописао иконе. И то икону: Пресвете Богородице (три иконе), и иконе светих апостола Петра и Павла. Због тога се и сматра оснивачем хришћанског иконописа. Ни старост га није могла спречити да путује Светом и шире Јеванђеље. Проповедање је наставио у Ливији, горњем Мисиру, одакле се вратио у Грчку, где је наставио са обраћењем људи у хришћанску веру. Написао је и многа дела Апостолска, која је посветио Теофилу, кнезу Агаје. Упокојио се у 84 години овоземаљског живота, када су га злобни незнабожци ставили на муке и обесили о једну маслину у граду Теби, Христа ради. Његове свете мошти пренете су у Цариград за време цара Констанција, сина знаменитог и Светог цара Константина.

Св. АПОСТОЛ И ЈЕВАНЂЕЛИСТ МАТЕЈ

Пореклом је био из имућне породице галилејског града Капернаума. По занимању је био царник, тј. сакупљач пореза и као таквог виде га

Господ и позва: "Хајде за мном" и он остави све и пође за Њим и више никад се не одвоји од Њега. Постаде један од дванаесторице апостола и силаском Духа Светога на њих, он пође као и сви остали у свет да шири Јеванђеље у: Етиопији, Партији и Мидеји. Пратио је Господа у стопу у свим Његовим путовањима, слушајући Његово Божанско учење, гледајући Његова безброжна чудеса. Беше се он наоружао чудотворном Божанском силом, којом је исцелјивао болесне, изгонећи ѡаволе, чистећи губаве и вакрсавајући мртве. У Етиопији постави за епископа свог сапутника Платона, и сагради му малу цркву, а он сам се повуче у молитвену самоћу, где му се јави Господ. Крстио је жену и сина кнеза те земље, што веома разљути поменутог кнеза, те он нареди да се Матеј ухвати, доведе му се и погуби. Два пута је стражка одлазила по Матеја али се увек враћала не могавши га наћи, јер Господ Бог наш, сакри га од њихових погледа и намера. Али, апостол свети би милостив. Помоли се Богу и замоли Га да допусти кнезу да га види, ухвати и погуби. И дододи се чудо, кнез прогледа, али само телесним очима, а не и духовним, те ухвати апостола Матеја и стави га на љуте муке. Палио му је ватру на грудима, али нека невидљива сила хладила је огањ и пламен претварала у росу и Свети Матеј се појављивао жив и неповређен, што је још више наљутило кнеза и он прогласи Матеја врачом. Напослетку је наредио да се Матеј стави у метални ковчег и баци у море што би и урађено. Ноћу се овај апостол јави епископу Платону, рекавши му тачно где се ковчег налази, те он изјутра оде и извади га из мора скупа са моштима Светог Матеја, потпуно неоштећеним. За време свог живота, апостол Матеј је написао Јеванђеље на јеврејском језику, а оно је касније преведено на грчки и тако је дошло и до нас. Свети Јеванђелист Матеј, никада није јео меса, но само воће и поврће, а својим богоугодним животом и пострадавши мученичком смрћу умили се Богу, те се он за све нас моли Њему, да нам подари вечно Царство небеско.

Св. ЈОВАН БОГОСЛОВ

Родио се овај свети ученик Христов у рибарској породици. Родитељи му беху благочестиви и веома побожни људи и тако одгајише и свог сина Јована. Заједно са својим братом Јаковом, кренуо је за Христом и никада Га није напуштао. За њега се каже да је био омиљен Христов ученик. Једини је он, са Светом Богомајком остао под Крстом распетог Господа, не напуштајући Га, обећавши да ће он чувати Пресвету Богородицу и служити је све до Њеног успенија. Касније одлази у Ефес, јер силаском Светог Духа на apostole, доби задатак да тамо шире Божанско Јеванђеље и пође му за руком да преобрati много народа у хришћанство. Био је прогањан, понижаван и мучен. За време које је провео у прогонству на острву Патмос, написао је чуvenо Јеванђеље и Откровење, а по доласку на престо цара Нерве, био је ослобођен и вратио се у Ефес. Ту је наставио да преводи незнабожце у хришћанство. Поживео је овај угодник Божји више од 100 година. Црква два пута у години прославља овог светитеља и то: 26 септембра када се сећамо његова упокојења и 8. маја, јер на тај дан из његовог гроба се шири неки чудесни прах, који лечи болесне, који је мирисан и лековит. И зато нека под дејством његове молитве и ми добијемо исцељење наших душевних и телесних болести и нека нас удостоји љубави Христа Бога нашег.

**КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА „МАЛА
ГОСПОЈИНА,,
ОЦУ ОБРАДУ ФИЛИПОВИЋУ,
ЊЕГОВОЈ ФАМИЛИЈИ КАО И СВИМ
СРБИМА И СРПКИЊАМА У
КАЛГАРИЈУ ЧЕСТИТА ВАСКРШЊЕ
ПРАЗНИКЕ МОЛЕЋИ СЕ ГОСПОДУ ДА
НАМ СВИМА ПОДАРИ ЗДРАВЉЕ И ДУГ
ЖИВОТ И НАСЛЕЂЕ У ЦАРСТВУ
НЕБЕСКОМ
АМИН.
ХРИСТОС ВАСКРСЕ!**

Св. АПОСТОЛ И ЈЕВАНЂЕЛИСТ МАРКО

Пореклом беше јеврејин, из племена Левијева, ученик светог апостола Петра и његов љубљени син у Духу Светом, син, не по телу, него по Духу. Свети Марко беше уврштен у седамдесет светих апостола Христових. Најпре је пратио светог Петра и био је управо од њега постављен за епископа. На молбу верних написао је Јеванђеље, јер ти верни хришћани у Риму молили су га да им напише оно што им је са светим Петром усмено говорио о Господу нашем, Исусу Христу. Проповедао је Христову веру, у Аквилеју и Египту, где је он био први проповедник Јеванђеља и први епископ, јер све до тада, Египат је био незнабожачки. Но, свети апостол Марко то измени и просвети народ светлошћу свете вере и многе преведе у хришћанство. Сагради многе цркве и постави свештенике и епископе. Чинио је он многа чудеса: болесне је исцељивао, губаве чистио, нечисте и зле духове је изгонио из људи. Многи тада повероваше у Господа нашег Исуса Христа, поразбијаше своје идоле и крстише се у име Оца и Сина и Светога Духа. Одатле он настави пут у Александрију, да и тамо шире реч Јеванђеља. И ту својим делом и чудом показа Божију силу, тиме што зацели рану обућару, који шилом прободе своју леву руку. Тим чудом он преведе многе у хришћанство, али сазнавши за то, старешине града сковаше план да га убију и у тој намери успеше и то баш на Ускрс, када свети Марко служаше Литургију у Александријској цркви. Најпре га бацише у тамницу, а сутрадан га погубише, приликом чега Сунце сакри своје зраке, небо се отвори и би велики земљотрес. Овај свети апостол и јеванђелист и мученик Христов, сконча у Египту, у граду Александрији, 25. априла и беше стар 68 година и би увенчан венцем вечне славе.

SV. TSAR LAZAR FUND

Hristos Voskrese!

The Sv. Tsar Lazar Fund is continuing its' appeal to all of our brothers and sisters in Canada. The Tsar Lazar Fund is a portion of a greater humanitarian effort begun by the Serbian Orthodox Church in Belgrade. In Belgrade, the fund is called Covekoljublje and it is run by a Board of Directors that consists of 5 bishops. The Director is the Chief Executive Officer of the Organization and has available an Advisory Council made of lay professionals. The Serbian Orthodox Church has 36 dioceses in the Former Republic of Yugoslavia and around the world. Covekoljublje was established in 1992 as the Church's response to the growing humanitarian need. Through the distribution of food and non-food items, distribution of medicine, medical supplies and medical equipment, providing medical examinations and psycho-social counseling, food production, income generation and civil society development, the Covekoljublje has been able to make a difference in the lives of Serbian people. To find out more about this work you can visit the website at www.covekoljublje.org

Sv.Tsar Lazar Fund is the Canadian branch of this large humanitarian undertaking of our

Church. In the last ten years, the funds that we, here in Canada, have raised were used to purchase 57 consignments, about 37 000 packages containing paramedic materials, medical equipment, invalid aids, food, clothes, foot-wear, personal hygiene articles and many other items. We have also been instrumental in providing support and accommodation through the money that we have raised, to the Monastery Divostinja for about 50 girls who have lost both parents. This aid also included a new Orphans' Home in Kragujevac.

In February Patriarch Pavle decreed that the collection plate money from each church be directed to the humanitarian efforts of the church. The Sv. Tsar Lazar Fund would not be able to do its' good works if not for the generous support of the people who have contributed. If you have not made a donation to the Sv. Tsar Lazar Fund and would like to contribute to this humanitarian work being done by our Church, you can add your support. Contributors will receive tax receipts for their donations.

Thank you for making possible the help to our needy brothers and sisters.

Ranko Grmusa
Director Sv. Tsar Lazar Fund
Canada

ТЕХНИКА ОСЛИКАВАЊА ИКОНА

Традиционални метод иконографије, након што је био коначно установљен према црквеним канонима, претрпео је веома мало промена. Шта више, сликарска техника, мада је више-мање технички узнапредовала, остала је иста и у модерним радионицама. Као иконописац, и ја лично настављам да пратим традиционални поступак припремања и осликања икона, уз коришћење различитих природних састојака, као што су: беланџе, жуманије, сок од белог лука и сирће.

Поставља се питање стабилности ових састојака, те да ли ће се временом значајно мењати или чак распадати. Заиста, зуб времена је оставио своје трагове на иконама. Вековима су ове слике биле изложене диму тамјана и црквених свећа, који је нанео на њих деликатну патину. Дим је, као неки вео, прекрио сјај боја и злата. Али су иконе, ти тајни сведођи пролазности времена, преживеле, испуњавајући своју свету дужност очувања вере.

Иконе су рађене у различитим техникама, али најчешће на дрвету. Древна подлога је једна од најстаријих коришћених у сликарству. Као и било који други материјал, има своје предности и мане. Развојем сликарства, дрво је замењено платном, због тога што је склоно пуцању, подложно црвоточини и непогодно за велики формат. Међутим, дрво спорије реагује на климатске промене – влажење и сушење, а с обзиром да је тврда подлога, такође штити слику од механичких општећења. Развојем модерне технологије прераде дрвета, у коју спада лепљење плоча, дрво постаје стабилнија и дуготрајнија подлога. Најквалитетније дрво расте у подручјима умерене климе и добија се од зимске сече (З. Турички, 1987). Треба избегавати дрво са великим количином смоле, да би се спречило осмољавање слике. Подједнако важан је и процес сушења: сирова даска се лако криви, те би адекватно сушење требало да траје најмање 2 године, па чак и онда дрво задржава одређени пројенат влажности (10-15%).

THE PAINTING TECHNOLOGY OF ICONS

Once it was finally established, in accordance with church canons, the traditional method of iconography has gone through very few changes. In fact, the painting technique, although more or less technically improved, has remained the same in modern workshops. I myself, as a painter have continued to follow the traditional method of preparation and painting of icons, with the use of a variety of natural ingredients: egg white, egg yolk, garlic juice and vinegar, to name a few.

One might question the stability of these ingredients and whether they would significantly change and eventually disintegrate through time. True enough, the tooth of time has left its marks. For centuries, the paintings were exposed to the smoke of incense and church candles, that has brought upon them a delicate patina. Like the veil of times, it covered the splendor of the colours and the gold. But the icons, these secret witnesses of passing of time, have survived, fulfilling their sacred task to guard the faith.

Icons were executed in various techniques, but the most common support was wood. Wood support is one of the oldest used for painting. As with any other material, it has its advantages and disadvantages. With the development of oil painting, wood was replaced with canvas, due to its tendency to crack, susceptibility to wormholes and inconvenience for large format. However, wood is slower to react to climate shocks – moisture and drying, and being a hard surface it also preserves the painting from mechanical damage.

With the modern technology of wood processing, including board gluing, wood becomes a more stable and long lasting support. The best quality wood grows in the regions of moderate climate and comes from winter felling (Z.Turinski, 1987). It is wise to avoid wood with a higher amount of resin, in order to prevent staining. Equally important is the process of drying: the raw board bends easily, so the adequate drying should last for at least two years, and even then the wood maintains the certain percentage of moisture (10-15%).

The drying process requires natural conditions and moderate heat and humidity. In the

За процес сушења потребни су природни услови и умерена температура и влажност. У случају насиљног дехидрирања дрвета, може да дође до савијања и пуцања. Додатна чврстоћа се постиже употребом кусака (дрвених клинова) на полеђини даске, и стабилним рамом који одржава даску равном. Пажљиво одабрано и прерађено дрво може готово гарантовано да траје вековима. Тако припремљена даска се импрегнира раствором туткала, желатина или казеина и воде. Најбољи избор је кожно туткало, јер је најеластичније. У раствор се додаје мала количина бир-креде, због рапавости површине, која је неопходна за боље пријањање боја. Препаратура се премазује у наизменичним правцима: прво хоризонтално, потом вертикално и то се понавља неколико пута са најмање 20 сати сушења између слојева. Даска се потом прекрива ланеним платном или газом, јер овакав вид изолације смањује могућност испуџавања боја и оштећења слике. Након што се тканина залепи на даску, наносе се додатни слојеви препаратуре, у коју се дода мала доза гипса и пигмента цинкове или титанове беле. Гипсана препаратура (итал. "дјесо") састоји се од једног густог премаза и потом неколико разређених слојева (према Ценинију, С. Сумерекер, 1975).

Када је површина даске сува, пажљиво се шмиргла и полира. Цртеж се преноси угљеном, те се додатно урезује и премазује танким слојем емулзије од беланица, да би се спречило мешивање боја. Осликовање се изводи у техници јајчане темпере. Као што јој назив указује, јајчана темпера се добија мешивањем природних пигмената са емузијом начињеном од жуманџа, које служи као средство за повезивање и сирћета, које служи за конзервацију. Ово је водена техника, која се наноси у танким премазима, по истом принципу као и акварел. Овако традиционално припремљена смеса има знатно дужи век од савремених фабричких темпере у тубама, које имају прилично ограничenu трајност везива.

Беланица је у поређењу са жуманџем слабије везивно средство за пигменте, јер

case of forced dehydration, bending or breaking can occur. Additional support comes from the sashes in the back of the board, and the board is strengthened with a solid frame. The carefully chosen and processed wood is almost guaranteed to last for centuries. The prepared wood was impregnated with a water solution of hide glue, or rabbit skin glue, gelatin or casein. Hide glue is probably the best choice, because it allows the most elasticity. A small amount of chalk added to the solution provides a coarse surface, which is necessary for better setting of the paints. Coating is carried out in alternating directions: horizontal layer is followed by vertical, and it is repeated several times, with a drying period of at least 20 hours between coatings. The board is then covered with linen or gauze, and this type of insulation reduces the possibility of cracking and therefore damaging the painting. After gluing the fabric on wood, additional coats of gesso are applied, this time with a certain portion of gypsum and zinc white or titanium white pigment. The gypsum preparation consists of one coarse coat (gesso groso) and several fine layers (gesso sottile) (*according to Cennini, S. Sumerecker, 1975*).

Once dried, the surface is gently sanded and polished. The image is transferred with a charcoal stick, but also additionally engraved and coated with a thin layer of egg-white emulsion, in order to prevent smearing of colours. The painting is executed in egg-tempura technique. The egg-tempura, as the name indicates, is made by mixing the natural pigments with the egg-yolk emulsion, which serves as connecting medium, and pure vinegar, for conservation. This is a water-soluble paint, applied in washes, in the same manner as in the watercolour technique. The traditionally prepared mixture has a considerably longer life than that of modern pre-made tempuras in tubes, which has rather limited bonding durability. Egg white, in comparison with the egg yolk is an inferior bonding medium for pigments, because it has lower percentage of oils, but as well as the garlic juice, it is used for gold-leaving. Both of these materials act as natural glue, with a surprisingly durable effect. Once painted and gold-leaved, the icon is sealed with several coats of varnish, preferably one containing wax, with a matte finish.

садржи мањи проценат уља, али се упоредо са соком од белог лука користи за позлаћивање. Оба ова састојка имају природну лепљивост, и невероватну трајност. Кад је икона насликана и позлаћена, заштићује се са неколико слојева мат лака, по могућству неког који садржи у себи восак.

Црквени канони одређују специфичност стила, поредак фигура, изражajност и различите елементе сликарства: дефинишу простора, употребу боја, валера итд. На пример, светлост и сенка се увек постижу супротним валерским вредностима једне боје, а комплементарне боје у спектру су наспрот једна другој. Основни тон за подсликавање лија и руку је маслинасто зелен и мада се накнадно пресликава бојом тена, тај зеленкасти тон увек избија на површину. Фигуре су поређане у хијерархијском низу, а високи естетски критеријуми огледају се у хармоничности и разборитости композиције, и у смишљеном слагању боја. Ова правила дефинишу концепт препознатљивих стилова регионалних и националних иконографских школа.

Саша Борић
Магистар сликарства

**ВАШ ПАРОХ ОТАЦ ОБРАД ФИЛИПОВИЋ
СА СВОЈОМ СУПРУГОМ МИЛАНКОМ,
КЊЕРКИЦОМ КРИСТИНОМ
И СИНОМ ТЕОДОРОМ,
ПОВОДОМ НАСТУПАЈУЋИХ ВАСКРШЊИХ
ПРАЗНИКА ПОЗДРАВЉА СВОЈЕ
БЛАГОЧЕСТИВЕ ПАРОХИЈАНЕ РАДОСНИМ
ПОЗДРАВОМ
ХРИСТОС ВАСКРСЕ!**

**НЕКА БИ ВАСКРСЛИ ГОСПОД НАШ ИСУС
ХРИСТОС, ДАВАОЦ СВИХ ДОБАРА, ОБДАРИО
СВЕ ВАС НЕИЗМЕРНИМ ДОБРИМА СВОЈИМ И
ИСПУНИО ВАШЕ УСРДНЕ МОЛИТВЕ НА
ДОБРО ДУША ВАШИХ И СПАСЕЊЕ ВАШЕ.
АМИН.**

ВАИСТИНУ ВАСКРСЕ!

The church canons determine the specific style, order, expression and various elements of painting: definition of the space, use of colour and value and figuration. For example, light and shade are always achieved with the opposite values of one colour and the colours that are complementary in spectrum are confronted. The base tone for face and hands is olive green, which seems to always emerge on the surface, even when covered with flesh tones. The figures are juxtaposed in hierarchical order and high aesthetical values are reflected in harmonious composition, with sensible and carefully thought out sequence of colours. These rules defined concept of recognizable styles of regional and national schools of iconography.

Saša Borić
MFA, BFA in Painting

**ЗОРКА ДОМАЗЕТ
MLS. REAL ESTATE AGENT
SOUTON GROUP –ANWEST
КАНЦЕЛАРИЈА: 208-7788
ЛИЧНИ ТЕЛ: 383-5536**

ХРИСТОС ВАСКРСЕ!

Current Serbian Orthodox Church St. Simeon Miroticivi

Plans of future Serbian Orthodox Church St. Dimitrius